

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਐਨ ਕੌਸਲ ਜੱਜ

ਜਗਮੋਹਨ ਲਾਲ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

1963 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 383

18 ਅਗਸਤ 1966 ਈ

*ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਰੂਲਜ਼, ਖੰਡ 1, ਭਾਗ 1—ਨਿਯਮ 7.5—ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ—
ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ—ਕੀ ਉਸ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ
ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਗੀ ਘਟਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।*

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਪਣੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤੇ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਅਦਾਲਤ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਮਾਣਯੋਗ ਬਰੀ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦਾ। ਕੋਡ ਨੂੰ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਸ਼ਬਦ ਹੀ 'ਡਿਸਚਾਰਜ' ਜਾਂ 'ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ' ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਜਾਂ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ, ਫੌਜਦਾਰੀ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਰੂਲਜ਼, ਖੰਡ 1, ਭਾਗ 1 ਦੇ ਨਿਯਮ 7.5 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਰਾਦਾ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ: ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੋਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਬਰੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ। ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਆਖਿਆ ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਵੇਗੀ। ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਬਰੀ ਹੋਣ ਜਾਂ ਪੂਰਨ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਨਾ ਵਿਅਰਥ ਹੈ। ਕਾਰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਬੇਗੁਨਾਹੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਸਿਰਫ

ਇਹ ਪਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਚਿੰਤਤ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਇਸਤਰਾਸਾ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਨੰਬਰ 7590-Irr-E 11(2)-60, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮ, ਸਰਟੀਓਰੀ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ 8 ਸਤੰਬਰ, 1960 ਅਤੇ 689-ਆਈ.ਆਰ.ਆਰ. estt-U(2)-62/4624, ਮਿਤੀ 9 ਫਰਵਰੀ, 1962, ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਖਰਚ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤਿਆਂ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਆਰ ਐਸ ਮੌਗੀਆ ਅਤੇ ਜੇ ਐਸ ਚਾਵਲਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨਾਲ।

ਐਚ ਐਲ ਸੋਨੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੇ ਵਕੀਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੁਕਮ

ਕੌਸਲ, ਜੇ.—ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਜੋਗਮੋਹਨ ਲਾਲ, ਪੰਜਾਬ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਸਿੰਚਾਈ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਓਵਰਸੀਅਰ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ 19 ਮਾਰਚ, 1953 ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ 19 ਮਾਰਚ, 1953 ਤੋਂ 20 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1960 ਤੱਕ ਮੁਅੱਤਲ ਰਿਹਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਨੰਗਲ ਹਾਈਡਲ ਚੈਨਲ 'ਤੇ ਖੁਦਾਈ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫਰਮਾਂ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜਾਂ ਇਨਾਮ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੰਮ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸ਼੍ਰੀ ਪੀਤਮ ਸਿੰਘ ਜੈਨ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ, ਅੰਬਾਲਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਨੇ 6 ਸਤੰਬਰ, 1957 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 20 ਜਨਵਰੀ, 1960 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਡਿਊਟੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਈ ਵਾਰ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਰ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤਿਆਂ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਫੈਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਭਵਿੱਖੀ ਤਰੱਕੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਅਧੀਨ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਅਤੇ 'ਡੀ' ਵਿਚ ਦਰਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਫੇਲ੍ਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਭੱਤੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਡੀ' ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਰੂਲਜ਼, ਖੰਡ I, ਭਾਗ I ਦੇ ਨਿਯਮ 7.5 ਅਤੇ 7.6 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 7.3 ਪਟੀਸ਼ਨਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ “ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਭੱਤੇ। ਇਕ ਹੋਰ ਥਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਬਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮਿਸਟਰ ਐਚ ਐਲ ਸੋਨੀ, ਜੋ ਰਾਜ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਨੇ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 7.3 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਨਿਯਮ 7.5 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਨਿਯਮ 7.3 ਸੀ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਸੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਟੈਂਡ ਉਸ ਸਟੈਂਡ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਡੀ' ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸਿਰਫ ਨਿਯਮਾਂ 7.5 ਅਤੇ 7.6 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮ 7.5 ਹੈ। ਜਿਸ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਇਹ ਨਿਯਮ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ 'ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਆਦਿ ਦੀ ਪੈਡੈਸੀ ਦੌਰਾਨ ਮੁਅੱਤਲੀ। ਨਿਯਮ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ: -•

“7.5. ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸਨੂੰ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੁਅੱਤਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਉਸਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕੈਦ ਅਧੀਨ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤੇ (ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੋ ਨਿਯਮ 7.2 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ) ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਸਮਾਪਤੀ ਤੱਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਮੁੜ ਜੁਆਇਨ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਭੱਤੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਕੇਵਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਾਂ (ਜੇ 'ਤੇ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਜ਼ਾ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਲਈ ਸੀ।)।

- ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਉਸ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ ਜਾਂ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੋਣ ਲਈ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਹੀ ਨਿਯਮ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਓ' ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਟੈਂਡ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ-

“...ਨਿਯਮ 7.5 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ *ibid* ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ- ਤਾਂ ਹੀ ਜੇਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਬਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 'ਦੋਸ਼ ਦੇ' ਸ਼ਬਦ ਬੇਲੋੜੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ 'ਦੋਸ਼' ਤੋਂ ਬਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤੇ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜਿਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਿਯਮ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਹੈ, ਗਲਤ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੋਸ਼ ਸੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਆਪਣਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਪਲ ਉਹ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਅਦਾਲਤ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਮਾਣਯੋਗ ਬਰੀ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦਾ। ਕੋਡ ਨੂੰ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਸ਼ਬਦ ਹੀ 'ਡਿਸਚਾਰਜ' ਜਾਂ 'ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ' ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਜਾਂ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ, ਫੌਜਦਾਰੀ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਨਿਯਮ 7.5 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਰਾਦਾ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ: ਜਿਸ ਪਲ ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੋਸ਼ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਫੇਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਬਰੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ ਦੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਆਖਿਆ ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਵੇਗੀ। ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਬਰੀ ਹੋਣ ਜਾਂ ਪੂਰਨ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਨਾ ਵਿਅਰਥ ਹੈ। ਕਾਰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ; ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਬੇਗੁਨਾਹੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਸਿਰਫ ਇਹ ਪਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਚਿੰਤਤ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਇਸਤਗਾਸਾ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਨਬੀ ਬਾਬਾ ਬਨਾਮ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ (1) ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਨਿਯਮ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਡਿਸਚਾਰਜ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਇਸ ਲਈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਬਰੀ ਜਾਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਸ਼ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ, ਜੋ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਬਰੀ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 109 ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ 'ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਬਰੀ' ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਰੋਕਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਸ੍ਰੀ ਐਚ ਐਲ ਸੋਨੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ 7.3 ਲਾਗੂ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਆਮ ਨਿਯਮ ਹੈ, ਜੋ ਉਦੋਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤਗੀ, ਹਟਾਉਣ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਜਾਂ ਮੁਅੱਤਲੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਾਲ

ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਾਰਨ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਲਈ, ਖਾਸ ਨਿਯਮ 7.5 ਹੈ। ਨਿਯਮ 7.3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜੋ ਵਿਭਾਗੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਭਾਗੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਬਹਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇ ਕੇ ਜੱਗੀਆ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਵੇਗਾ। ਇਹ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ-

“(2) ਜਿੱਥੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ, ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਿ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ, ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਭੱਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਾ ਸੀ, ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ, ਹਟਾਇਆ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਜਾਂ ਮੁਅੱਤਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਯਕੀਨਨ, ਕੋਈ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਕਾਰਨ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਅੱਤਲੀ ਉਸ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਵਿਭਾਗੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵੀ ਵਿਭਾਗੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਿਯਮ 7.5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਅੱਤਲੀ ਸਵੈਚਲਿਤ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਦੋ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਸੋਨੀ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਵਿਵਾਦ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਿਯਮ 7.5 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਿਯਮ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੋਜ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਲਿਆਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੋਜ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਨਿਯਮ 7.5 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ।

ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਅਤੇ 'ਡੀ' ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਆਪਣੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤਿਆਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

Parveen Rani, Translator

ਡਿਸਕਲੇਮਰ (ਬੇਦਾਅਵਾ):—ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਕ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।